

har ingen Hjælp faaet, han kan ikke faa sin Ret, han gaar stadig ugift, skønt det er 1½ Aar siden, den højtærede Kultusminister fastsatte Dagen for hans Bryllup. Det er en Ære, som sjældent vederfares en Borger her i Landet, at Kultusministeren fastsætter Dagen for hans Bryllup. Men skønt det er sket ganske officielt, har det endnu ikke været muligt for denne Mand at blive gift. Justitsministeren har endnu ikke opfyldt sit Løfte. Om han venter paa, at Loven om borgerligt Ægteskab skal gaa igennem, ved jeg ikke, men endnu er der intet Tegn fra Rigsdagens Side paa, at denne Sag skal blive fremmet. Denne Mand har for nylig henvendt sig til selve Kongen med et Andragende, men saa vidt jeg ved har han ikke faaet Svar. Han er gaaet til den højeste Autoritet her i Landet, men ingen Steder synes man at kunne hjælpe ham. Han er gaaet til den højeste Autoritet, der med sin egenhændige Underskrift har forbudt enhver at gøre Hinder mod hans Ægteskab. Alligevel ser man sig ikke i Stand til at hjælpe ham. Det forekommer mig, at vort folkekirkelige Væsen i Virkeligheden er inde i Anarki og Opløsning og har været det i det sidste halve Aar. Vi have et Ministerium, der ikke mægter at skaffe den kirkelige Ordning opretholdt. Under disse Forhold, forekommer det mig, at der er endnu mindre Grund til at udtale et Slags Tillidsvotum til Folkekirken og vort nuværende Ministerium ved at bevilge et nyt stort Embede.

Dette Lovforslags § 2 indeholder Reglerne for, hvorledes denne ny Embedsmand skal lønnes. Jeg erkender, at det er ganske snildt at skaffe Midlerne ad den foreslaaede Vej, men det forekommer mig alligevel ikke, at Vejen er heldig. Man ønsker at inddrage de Skattegodtgørelser, der ere blevne udbetalte efter 1850, efter Loven om Hartkornsudjævning. Vi staa her ved et Punkt, som jeg tidligere har tilladt mig at fremdrage under Skattelovens Behandling, nemlig disse Godtgørelser, der den Gang bleve vedtagne, og det vil erindres, at der fra mange Sider under disse Forhandlinger viste sig Stemning for, at disse Godtgørelser, som Godsejerne den Gang fik, skulde tilbagebetales. Selv den højtærede Justitsminister mente — paa Sagens første Stadium vel at mærke —, at det var en Selvfølge, at naar Hartkornskatterne afskaffedes, maatte Godsejerne tilbagebetale de Godtgørelser, de fik for at svare lige Hartkornskatter med Bønderne. Det samme, forekommer det mig, maa

gælde Præsteembederne. Nu ere Hartkornskatterne bortfaldne, og jeg synes derfor, at det eneste naturlige var at inddrage disse Godtgørelser i Statskassen. De vedkommende fik dem for at svare lige Hartkornsskat med andre Jordbesiddere, nu skulle de ikke længere svare denne Skat, hvorfor saa ikke inddrage disse Midler i Statskassen? Det er ganske vist det, der finder Sted i Lovforslaget, men samtidig benytter man de første 10,000 Kr. til at lønne denne ny højtlønnede kirkelige Embedsmand med, og Resten skal bruges til Tilskud til ikke tilstrækkelig lønnede gejstlige Embeder og til Alderstillæg til Præster. Jeg synes ikke, at denne Vej er tiltalende. Skal man endelig oprette et saadant nyt Embede, hvorfor saa ikke fri og frank ligefrem vedtage dette Embede og lønne det paa sædvanlig Vis? Hvorfor gaa den Omvej? Hellere synes jeg, at man direkte skulde inddrage Skattegodtgørelserne og saa overlade til Lovgivningsmagten direkte og ligefrem at lønne Embedet. Det er dog et Skuffesystem, der her indføres, som ikke er tiltalende og i Virkeligheden ikke kan dække over den Ting, at der her gaar en Udgift af 10,000 Kr. aarlig til en enkelt stor kirkelig Embedsmand.

Som sagt, jeg kan i alt væsentligt slutte mig til den Betragtning, der blev gjort gældende af den sidste ærede Taler, at Sagen trænger til nøje Overvejelse i Udvalg, ikke mindst som Følge af, at hele Kirkevæsenet for Tiden er Genstand for Undersøgelse og om nogle Aar vil blive tagen op til Ordning af Lovgivningsmagten.

H. L. Møller: Da de to foregaaende Talere begge have anbefalet det foreliggende Forslag til nøje og velvillig Overvejelse, saaledes at den første i lige Grad accentuerede „nøje“ og „velvillig“, og den anden i særlig Grad „nøje“, tør jeg maaske for at genoprette den en lille Smule forstyrrede Ligevægt anbefale Forslaget særlig til *velvillig* Overvejelse. Jeg er ikke blind for de Betæneligheder, det ærede Medlem for Nykøbing F. (K. Bjerre) gjorde gældende, at der her skabes et Præcedens i Retning af en fremtidig Ordning af det kirkelige Tilsynsembede. Imidlertid føler jeg mig ogsaa overbevist om, at den højtærede Minister fuldt ud har været paa det rene med Vanskelighederne i saa Henseende, inden han gik til at forelægge dette Lovforslag. Naar han desuagtet har forelagt det, maa han vel have sine gode Grunde til at anse den nu bestaaende